

společenstva, nestávají se členy společenstevní pokladny a nevztahuje se ovšem na ně ani ustanovení § 58., odst. 1. nem. zák.

Dedukce, že výjimku z této zásady tvoří obchodní pomocníci vyšších kategorií, ježto v § 73. ž. ř. v odst. 1. pod písmenou a) jsou »obchodní pomocníci« výslovně uvedeni mezi pomocnými pracovníky a že zákon z 16. ledna 1910, č. 20 ř. z., tak zv. zákon o obchodních pomocnících, i obchodní zřízence vyšších kategorií zahrnuje do pojmu obchodních pomocníků, jest mylná. Ustanovení odst. 3., § 73. ž. ř. vymezuje po stránce negativní pojem pomocného pracovníka, jehož pozitivní kriteria vyznačena jsou v odstavcích předešlých, vztahuje se tedy na všechny kategorie pomocných pracovníků pod písmenami a) až d) uvedené, mezi nimi i na obchodní pomocníky, o nichž živnostenský řád v té příčině nic zvláštního nestanovil. Ze zákona z 16. ledna 1910 nelze pro otázku, které obchodní pomocníky jest pokládati za pomocné pracovníky ve smyslu řádu živn., činiti nijakých závěrů, neboť pojem obchodních pomocníků, oním zákonem vymezený, jest rozhodný jen pro právní relace tímto zákonem upravené; § 73. ř. ž. jím změněn nebyl.

Odporuje-li názor, že nemocenská pokladna gremiální jest ze zákona příslušna k obstarávání povinného nemocenského pojištění zaměstnanců členů gremia, kteří jsou ve smyslu § 73., odst. 3. ž. ř. ustanoveni pro vyšší úkony služební, nebo že příslušnost gremiální pokladny k obstarávání tohoto pojištění může býti založena nějakým aktem úředním, zřejmému předpisu zákona, nemůže nezákonnost rozhodnutí na názoru takovém založeného býti vyvrácena nijakými úvahami o domnělé neúčelnosti nebo nevhodnosti příslušných předpisů zákonných.

(Nález nejv. správ. soudu z 22. září 1921, č. 11716.)

b) Úrazové:

Den podání opravného prostředku na poštu může jen tehdy platiti za den podání, byla-li poštovní zásilka adresována onomu úřadu, který jest podle zákona místem podacím.

Naříkaným rozhodnutím bylo jako opožděné a tudíž nepřipustné zamítnuto odvolání stěžovatelovo proti rozhodnutí zemské politické správy ze dne 2. prosince 1920, č. j. 294.938 v příčině stanovení dodatečného pojistného příspěvku pro úrazovou pojišťovnu za období 1919/II.

Zmíněné rozhodnutí zemské správy politické opatřené správným a úplným právním poučením toho obsahu, že lze se z něi odvolati k ministerstvu sociální péče, že však odvolání dlužno podati do 14 dnů u zemské správy politické, bylo stěžovateli okresní politickou správou intimováno a dotyčný výměr byl mu podle doručovacího lístku doručen dne 5. 1. 1921. Rekurs proti tomuto rozhodnutí zemské politické správy byl stěžovatelem dne 9. 1. 1921 z L. zaslán přímo na ministerstvo sociální péče, jež jej výnosem ze dne 13. ledna 1921, č. j. 202/F-21 postoupilo zemské správě politické »ku připojení jednacích spisů«. K zemské správě politické došlo touto cestou odvolání stěžovatelovo dne 20. ledna 1921.

Podle § 55. zákona ze dne 28. prosince 1887, č. 1. ř. z. z r. 1888 o pojišťování dělníků pro případ úrazu mají, pokud v tomto zákoně nic jiného není ustanoveno, rekursy proti rozhodnutím politických úřadů podány býti ve 14 dnech po doručení rozhodnutí, na které se stížnost vede, u o n o h o ú ř a d u, j e n ž v I. i n s t a n c i r o z h o d l.

Podle § 23. odst. 6. cit. zákona rozhoduje o námitkách proti předpisu pojistného politický úřad zemský s výhradou odvolání k ministerstvu so-

ciální péče. Jest tudíž odvolání proti rozhodnutí zemské správy politické, odnášejícímu se k takovému předpisu, podati ve lhůtě 14 dnů, ode dne doručení, a to u zemské správy politické. V daném případě bylo odvolání stěžovatelovo sice ještě ve lhůtě poštovnímu úřadu k dopravě odevzdáno, avšak stěžovatelem podle jeho vlastního doznání řízeno nikoliv na jediné příslušné místo podací, totiž zemskou správu politickou, nýbrž na ministerstvo sociální péče. Došlo-li pak odvolání ono zemské správě politické teprve po uplynutí zákonné lhůty, musí si stěžovatel, jenž byl řádně poučen o opravných prostředcích, sám přičísti zodpovědnost za nedodržení zmíněné lhůty a nemůže poukazovati na to, že mohl žalovaný úřad odvolání ještě včas sám odeslati zemské správě politické.

(Nález Nejvyššího spr. soudu z 9. 3. 1922, č. 3205/22.)

Podle § 1., odst. 5. úr. zák. v původním znění nelze pokládati kutby na vyhrazené nerosty za podniky podrobené úrazové povinnosti pojistné podle tohoto zákona.

Úrazová pojišťovna dělnická v Praze prohlásila podnik stěžovatelčin »Práce kutací v okolí M.« za povinný pojištěním podle úraz. zák.

Místodržitelství v Praze a ministerstvo sociální péče dotčený výměr potvrdily, poněvadž kutací podniky nelze považovati za doly a nevztahuje se tedy k nim, pokud nejsou zařízeními při stávajícím již hornickém podniku, ustanovení předposledního odstavce § 1. úraz. zák. (v původním znění).

Nejvyšší správní soud zrušil toto rozhodnutí pro nezákonnost po této úvaze: úr. zákon dal v 5. odst. svého § 1. (pův. znění) zřejmě na jevo, že chce ponechati úrazové pojištění dělníků a výkonných úředníků, zaměstnaných v dolech na vyhrazené nerosty a v zařízeních k nim náležejících zvláštní zákonné úpravě. Zákon vyloučil z úrazového pojištění a zvláštní úpravě vyhradil podle originálního textu »Bergwerke auf vorbehaltene Mineralien«. Jest otázka, co sluší rozuměti výrazem »Bergwerke«. Podle názoru nejvyššího správního soudu nelze již proto hledati odpověď v obec. zák. horním, že terminologie tohoto zákona, pokud užívá výrazu »Bergwerk«, není přísně technická. Máť ob. zák. horní ustanovení, z nichž lze souditi, že slovo »Bergwerk« označuje užší pojem, to jest vlastní dobývání nerostů (§ 40. ob. zák. hor.) a že tedy činnost přípravná a vlastní těžbu předcházející, jako zejména díla kutná nejsou v pojmu »Bergwerk« obsažena. Tak zejména ustanovení §§ 7., 41., 108., 123. atd. Jsou však naproti tomu jiná ustanovení ob. zák. hor., na př. § 2 (slova »auf Bergwerksangelegenheiten«) a dále § 172 a 173 (ve spojení s § 170, odst. 1), v nichž slova »Bergwerk« užívá se nepochybně ve smyslu širším, který zahrnuje i výhradnou kutbu a — jak sluší za to míti — díla kutná vůbec.

Sluší tedy otázku, co jest rozuměti »doly na vyhrazené nerosty« (Bergwerke auf vorbehaltene Mineralien) řešiti toliko s hlediska účelu úrazového zákona.

Zákon tento podrobil pojistné povinnosti řadu podniků, jež určil jednak podle způsobu nebo předmětu výroby (jako továrny, hutě, loděnice, lomy, stavební práce atd.), jednak podle technických prostředků při provozování používaných (jako na př. látek výbušných).

K prvé skupině náleží též doly na nevyhrazené nerosty. Důraz spočívá zřejmě na tom, že jde o podnikání, jehož účelem jest těžba nerostů nevyhrazených. Technické stadium provozování, k tomuto cíli směřujícího, jest lhostejno.

Stejně dlužno však rozuměti výluce obsažené v § 1. odst. 5. cit. zák.